

การพัฒนาศักยภาพของอาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

SELF ACADEMIC DEVELOPMENT OF NURSING TEACHERS IN FACULTY
OF NURSING, PRINCE OF SONGKLA UNIVERSITY.

จิรเนา ทศศรี

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อาคารมหาวชิราวุฒ - โทม - วิจัย

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะพยาบาลศาสตร์ - อาคาร - วิจัย

โทรศัพท์ ๕๐๖

ก๓๑

เลขที่ LB2331.46.T5 ๗๖4
เลขชื่อ.....
25 / ส.ค. 2537

25369

Order Key 42
BIB Key 57792

ส๓๑
LB2331.
46.T5
๗๖4
2536

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาด้านวิชาการ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาด้านวิชาการ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างได้จากอาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 83 คน การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างมีการพัฒนาด้านวิชาการโดยการอ่านวารสารและรายงานวิจัยทางการพยาบาลและสาขาที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาล รวมทั้งวารสาร หรือตำรา หรือรายงานวิจัยทางสาขาอื่น ๆ มากที่สุด โดยอ่านเป็นบางครั้งร้อยละ 60-70 ยกเว้นการอ่านตำราวิชาการทางการพยาบาลและสาขาที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลที่ส่วนใหญ่จะอ่านเป็นประจำคือ ร้อยละ 60.24
2. การเข้าอบรมรูปแบบต่าง ๆ ศึกษาดูงาน และศึกษาต่อ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้เข้าประชุม สัมมนา หรืออบรมทางวิชาการ และมีความพยายามที่จะศึกษาต่อ ยกเว้นการเข้ารับเข้าอบรมหลักสูตรระยะสั้นและหรือระยะยาว รวมทั้งการศึกษาดูงานที่ส่วนน้อยได้ไป โดยมีเหตุผลและอุปสรรคคือ ยังไม่ถึงคิวที่จะได้ไป มีภาระของงานการเรียนการสอน ไม่มีโอกาส และเรื่องที่จัดไม่น่าสนใจ หรือไม่มีเรื่องที่จะไป
3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยในการพัฒนาด้านวิชาการของอาจารย์จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในการสอน และภาควิชา ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในประเด็นต่อไปนี้
 - 3.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุและภาควิชาต่างกัน มีการอ่านวารสารทางการพยาบาลและสาขาที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - 3.2 กลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาควิชามีการติดตามความรู้ทางการพยาบาลและสาขาที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลจากโทรทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. รูปแบบการพัฒนาด้านวิชาการ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้คณะมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ โดยจำกัดการศึกษาละ 2-3 ครั้ง และจัดในช่วงระหว่างปีภาคการศึกษาสำหรับวิธีการพัฒนาด้านวิชาการที่ต้องการให้มากที่สุดคือ การเขียนตำราทางวิชาการ

ABSTRACT

The objective of this research was to study the situation of self academic development including problems and obstacles thereof, with a questionnaire as data-collecting instrument. The sample consisted of 83 faculty members of the Faculty of Nursing, Prince of Songkla University. The data analysis involved percentage, mean, standard deviation, and one way analysis of variance. The research findings were as follows.

1. The most prevalent type of activity of the sample group was the reading of journals and research reports about nursing and related fields, as well as journals, texts, and research reports in other fields. Periodic reading was reported to have been practiced by 60-70 percent of the group, while regular reading of technical material about nursing and related fields was maintained by 60.24 percent.

2. Regarding participation in various forms of training, study tour, and further studies, most of the sample group had been engaged in academic conferences, seminars, or training courses, and had made attempts toward further studies. In either short or long training courses and in study tours, however, only a small number of the sample group had taken part, the reasons having been that their turns had not yet arrived, that they had to carry on instructional responsibilities, that opportunities were not available, and that the subject matters were neither sufficiently appealing nor relevant.

3. When the means about the faculty's self academic development were compared along the variables of age, teaching experience, and department, no statistically significant difference was found in most cases, with the following exceptions :

3.1 By age and department, statistically significant differences at .05 level were found with reference to the reading of journals about nursing and related fields.

3.2 By department, a statistically significant difference at .05 level was found with reference to pursuit of knowledge about nursing and related fields on television.

4. Regarding forms of self academic development, most of the responsible for activities to promote academic development of faculty members, preferably two to three times each semester during recesses. The most desired means of academic self-development was the writing of technical material.

บทสรุป

การจัดการศึกษาโดยรัฐ หรือเอกชนให้กับประชาชนในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาก็ตาม จัดได้ว่าเป็นการลงทุนในมนุษย์ เพราะมีการเสียเงินงบประมาณ เวลา แรงงาน ความคิด และวัสดุอุปกรณ์ การจัดการศึกษาให้กับประชาชน มักจะหวังผลตอบแทนคือ ถ้าประชาชนมีการพัฒนาตนเองทั้งในด้านสติปัญญา ความคิด จิตใจ และบุคลิกภาพแล้วจะมีการพัฒนาสังคมที่ตนอยู่เพื่อให้เป็นสังคมที่ดี (อุทุมพร, 2530) สำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาก็เช่นกัน กล่าวคือ มุ่งพัฒนาความเจริญของงานทางสติปัญญาและความคิด เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ มุ่งสร้างสรรค์กำลังคนในระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนาประเทศ และมุ่งพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้และเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่บุคคล สังคม และประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2527)

สำหรับการศึกษาพยาบาลเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาแขนงหนึ่งที่ใช้การผสมผสานความรู้ทั่วไปร่วมกับความรู้วิชาชีพ เพื่อเตรียมคนให้เป็นพยาบาลที่สามารถปฏิบัติภารกิจพยาบาลทั่วไปได้อย่างมีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพ และสังคม มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ด้วยดี (คณะพยาบาลศาสตร์, 2531) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นสถาบัน

3.1 By age and department, statistically significant differences at .05 level were found with reference to the reading of journals about nursing and related fields.

3.2 By department, a statistically significant difference at .05 level was found with reference to pursuit of knowledge about nursing and related fields on television.

4. Regarding forms of self academic development, most of the responsible for activities to promote academic development of faculty members, preferably two to three times each semester during recesses. The most desired means of academic self-development was the writing of technical material.

บทสรุป

การจัดการศึกษาโดยรัฐ หรือเอกชนให้กับประชาชนในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาก็ตาม จัดได้ว่าเป็นการลงทุนในมนุษย์ เพราะมีการเสียเงินงบประมาณ เวลา แรงงาน ความคิด และวัสดุอุปกรณ์ การจัดการศึกษาให้กับประชาชน มักจะหวังผลตอบแทนคือ ถ้าประชาชนมีการพัฒนาตนเองทั้งในด้านสติปัญญา ความคิด จิตใจ และบุคลิกภาพแล้วจะมีการพัฒนาสังคมที่ตนอยู่เพื่อให้เป็นสังคมที่ดี (อุทุมพร, 2530) สำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาก็เช่นกัน กล่าวคือ มุ่งพัฒนาความเจริญของงานทางสติปัญญาและความคิด เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ มุ่งสร้างสรรค์กำลังคนในระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนาประเทศ และมุ่งพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้และเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่บุคคล สังคม และประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2527)

สำหรับการศึกษาพยาบาลเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาแขนงหนึ่งที่ใช้การผสมผสานความรู้ทั่วไปร่วมกับความรู้วิชาชีพ เพื่อเตรียมคนให้เป็นพยาบาลที่สามารถปฏิบัติภารกิจพยาบาลทั่วไปได้อย่างมีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพ และสังคม มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ด้วยดี (คณะพยาบาลศาสตร์, 2531) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นสถาบัน

การศึกษาดังหนึ่งในภาคีให้ที่มีหน้าที่และรับผิดชอบจัดการศึกษาดังกล่าว แต่จากการศึกษาสภาพของสถาบันการศึกษาพยาบาลในปัจจุบันพบว่า มีปัญหาหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งเกี่ยวข้องกับอาจารย์ที่จำเป็นต้องแก้ไขอย่างรีบด่วน ทั้งนี้เพราะในการจัดการศึกษานั้นนับว่าอาจารย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่ง หากอาจารย์ไม่มีคุณภาพแล้วก็ยากที่จะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ (จินตนา, 2527) และอาจารย์ที่มีคุณภาพย่อมต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการเป็นองค์ประกอบ โดยจะต้องพยายามแสวงหาความก้าวหน้าและสร้างความตื่นตัวที่จะพัฒนาตนเองด้านวิชาการอยู่เสมอ (Ausubel & Robinson, 1969 ; Brembeck, 1971) .

วิธีทางที่จะทำให้อาจารย์มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานสามารถกระทำได้อย่างกว้างขวาง เช่น การเขียนบทความหรือตำราทางวิชาการ การทำวิจัย การเข้าประชุม สัมมนา หรืออบรมทางวิชาการ การเข้าอบรมหลักสูตรระยะสั้น และหรือระยะยาว การศึกษาคูงาน และการศึกษาต่อ เป็นต้น และเนื่องจากในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการมีความแตกต่างกันไปตามอายุ ประสบการณ์ในการสอน และสาขาที่ชำนาญเฉพาะทาง ดังนั้น จึงควรคำนึงถึงความเหมาะสมด้วย (Gaff, 1979)

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาสภาพการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของอาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. เปรียบเทียบการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของอาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. ค้นหาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของอาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของอาจารย์ใน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ อาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 83 คน

ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการสอน และภาควิชา
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนาตนเองด้านวิชาการ แบ่งเป็น การศึกษาด้วยตนเอง

และการใช้อบรมรูปแบบต่าง ๆ สัมมนา ศึกษาดูงาน และศึกษาต่อ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 การพัฒนาตนเองด้านวิชาการ จำนวน 22 ข้อ

ตอนที่ 3 รูปแบบการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ จำนวน 6 ข้อ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามปรึกษากับที่ปรึกษาโครงการ และให้ผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน

พิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (validity) หลังจากนั้นจึงนำตรวจสอบหาความเชื่อมั่นแบบ

สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามแบบของครอนบาค (Cronbach) ได้เท่ากับ 0.82

สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผล

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-35 ปี ประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 6-10 ปี และการกระจายอยู่ในภาควิชาต่าง ๆ มีจำนวนใกล้เคียงกัน
 2. การศึกษาด้วยตนเอง ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการห้องอ่านหนังสือภายในคณะและห้องสมุดภายนอกคณะ มีการอ่านวารสาร ตำราวิชาการ รายงานวิจัยทางการพยาบาลและสาขาที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาล รวมทั้งสาขาอื่น ๆ และติดตามความรู้ทางการพยาบาลและสาขาที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลจากโทรทัศน์ด้วย ส่วนการติดตามความรู้ทางการพยาบาลและสาขาที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลจากวิทยุมีน้อยคือ ร้อยละ 40.96 โดยมีเหตุผลและอุปสรรคคือ ไม่ฟังวิทยุ ไม่มีเวลา ไม่มีความสนใจ และเวลาที่ฟังวิทยุกับที่มีรายการไม่ตรงกัน
- นอกจากนั้น ยังปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างได้เขียนบทความทางวิชาการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ร้อยละ 48.19 ซึ่งใกล้เคียงกับการเขียนตำราทางวิชาการคือ ร้อยละ 50.60 สำหรับเหตุผลและอุปสรรคของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เขียน ได้แก่ ไม่มีเวลา ไม่มีความพร้อม ไม่มีความสนใจ และขาดทักษะและความสามารถ

เมื่อสอบถามถึงการทำวิจัย ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร่วมทำวิจัยกับบุคคลอื่นมี ร้อยละ 74.70 ส่วนการทำวิจัยคนเดียวมีร้อยละ 10.84 โดยสาเหตุที่ไม่ทำวิจัยคนเดียว เนื่องมาจากร่วมทำวิจัยกับบุคคลอื่น ไม่มีความพร้อม ไม่มีเวลา และขาดความรู้และความสามารถ และในประเด็นของความพยายามที่จะเพิ่มตำแหน่งทางวิชาการปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพยายามที่จะเพิ่มตำแหน่งทางวิชาการเช่น กัน คือ มีร้อยละ 79.52 ส่วนที่ไม่มีความพยายามที่จะเพิ่มตำแหน่งทางวิชาการ มีเหตุผลและอุปสรรค ได้แก่ ไม่เห็นความสำคัญ ขาดแรงจูงใจ ไม่มีเวลา และขาดความรู้

3. การเข้าอบรมรูปแบบต่าง ๆ ศึกษาทฤษฎี และศึกษาต่อ ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้เข้าประชุม สัมมนา หรืออบรมทางวิชาการที่คณะและหน่วยงานอื่นจัด แต่สำหรับการเข้าอบรมหลักสูตรระยะสั้นและหรือระยะยาว รวมทั้งการศึกษาทฤษฎี ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนน้อยที่ได้ไป คือ มีร้อยละ 30.12 โดยมีเหตุผลและอุปสรรค ได้แก่ ยังไม่ถึงคิวที่จะได้ไป มีภาระของงานการเรียนการสอน ไม่มีโอกาส และเรื่องที่จัดไม่น่าสนใจหรือไม่มีเรื่องที่จะไป ส่วนในประเด็นของการศึกษาต่อปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างไม่มีความพยายามจะศึกษาต่อ มีร้อยละ 42.17 โดยมีเหตุผลและอุปสรรค ได้แก่ อายุมาก ภาระทางครอบครัว ไม่มีโอกาส และสุขภาพไม่ดี

4. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุและภาควิชาต่างกัน มีการอ่านวารสารทางการแพทย์และสาขาที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาควิชามีการติดตามความรู้ทางการแพทย์และสาขาที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลจากโทรทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วย นอกจากนี้ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. รูปแบบการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้คณะมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการมีถึง ร้อยละ 90.36 โดยจัดภาคการศึกษาละ 2-3 ครั้ง และจัดในช่วงระหว่างปีภาคการศึกษา นอกจากนี้ อาจารย์ที่เข้าร่วมกิจกรรมควรมาจากทุกภาควิชาด้วย สำหรับ เรื่องและหรือสาขาวิชาที่ต้องการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ เน้นหนักทางด้านทางการแพทย์ และวิธีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการที่ต้องการให้มีมากที่สุดคือการเขียนตำราทางวิชาการ

จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบข้อเท็จจริงที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การพัฒนาตนเองด้านวิชาการโดยการอ่านตำราวิชาการทางการพยาบาลและสาขาที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาล ปรากฏว่า อาจารย์ส่วนใหญ่อ่านเป็นประจำ ซึ่งการที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์จำเป็นต้องอาศัยความรู้ทางการพยาบาลเป็นหลักสำคัญของการทำงานในชีวิตของแต่ละวัน รวมทั้งวิชาความรู้มีการเปลี่ยนแปลงพร้อมกันมีวิทยาการและข้อมูลใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังที่กล่าวกันอยู่เสมอว่า ปัจจุบันเป็นยุคของการระเบิดทางวิทยาการ (Knowledge explosion) ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการค้นคว้าทางวิชาการ รู้จักกันดีกว่าหาความรู้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอยู่เสมอ มิฉะนั้นจะเป็นผู้ล้าหลัง และไม่สามารถแก้ปัญหาชีวิตได้ (สวัณณ์, 2531) นอกจากนี้ ยังอาจเป็นเพราะคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นคณะใหม่เมื่อเปรียบเทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในประเทศไทย ความนิยมและชื่อเสียงยังมีไม่มากเท่าที่ควร ประกอบกับอาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ค่อนข้างน้อย ดังจะเห็นได้จากอาจารย์ที่มีอายุต่ำกว่า 41 ปี มีร้อยละ 87.95 และมีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1-10 ปี มีร้อยละ 77.11 ดังนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับอาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่จะต้องกระตือรือร้นและหมั่นศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการและมาตรฐานที่ดีของสถาบันรวมทั้งวิชาชีพ เช่นเดียวกับที่ ออซูเบล (Ausubel, 1968) กล่าวถึง อาจารย์ว่า ควรมีความตั้งใจในการศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการนั่นเอง

ส่วนการอ่านวารสาร รายงานวิจัยทางการพยาบาลและสาขาที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งวารสารหรือตำรา หรือรายงานวิจัยทางสาขาอื่น ๆ ปรากฏว่า อาจารย์ส่วนใหญ่อ่านเป็นบางครั้ง ซึ่งผลการศึกษาขึ้นสอดคล้องกับของจินตนา ยูนิพันธ์ และคณะ (2530) ที่พบว่า ในด้านการอ่านวารสารทางการพยาบาล เมื่อจำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงาน และภาค มีการอ่านเป็นครั้งคราวมากที่สุด เหตุผลที่ทำให้เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากไม่มีเวลา มีภาระของงานการเรียนการสอน และหนังสือมีน้อย หรือไม่ตรงกับความต้องการ

2. การเข้าอบรมหลักสูตรระยะสั้นและหรือระยะยาว รวมทั้งการศึกษาคุณงาน ปรากฏว่า

อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ไป ทั้งนี้ เนื่องมาจากนโยบายในการบริหารงานด้านวิชาการคำนึงถึงคุณสมบัติของประสบการณ์ในการทำงานเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการพิจารณาและตัดสินใจ ประกอบกับจำนวนอาจารย์มีน้อยแต่ภาระงานมีมาก และความจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการโดยการให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีให้ไปศึกษาต่อเป็นความสำคัญที่คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำลังตระหนักและหาทางสนับสนุนมากประเด็นหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีปัญหาของงบประมาณและโครงการที่จะเข้าอบรมหรือศึกษาคุณงานมีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนอาจารย์จากที่กล่าวข้างต้นจึงทำให้อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ไป

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของอาจารย์ เมื่อจำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในการสอน และภาควิชา ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งการที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการที่อาจารย์ตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่องานเหมือนกัน รวมทั้งอาจารย์ส่วนใหญ่อยู่ในวัยเดียวกัน มีประสบการณ์ใกล้เคียงกัน และภาระงานไม่แตกต่างกันมากนัก นอกจากนี้สภาพของสังคมและสิ่งแวดล้อมอาจช่วยกระตุ้นให้อาจารย์ได้มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการที่สม่ำเสมอเนื่องอยู่ตลอดเวลา ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยอื่น ๆ ได้แก่ มานิตา เพชรรัตน์ (2529) ยุคล ทองตัน (2529) และสมจิตต์ ภาระณะ (2530)

4. ในประเด็นของการอ่านวารสารทางการแพทย์และสาขาที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาล จำแนกตามอายุและภาควิชา รวมทั้งการติดตามความรู้ทางการแพทย์และสาขาที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลจากโทรทัศน์ จำแนกตามภาควิชา ปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งการที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการพัฒนาตนเองด้านวิชาการมีหลากหลาย เช่น การฝึกอบรม การศึกษาต่อ กศรศึกษคุณงาน การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การฟังปาฐกถา และอภิปราย การค้นคว้าเพื่อเขียนตำราหรือเอกสารประกอบการสอน และการทำวิจัย เป็นต้น (ทวน, 2528) ดังนั้น อาจารย์แต่ละคนอาจให้ความสำคัญ และมีความสนใจที่แตกต่างกัน อีกประเด็นหนึ่ง ที่อาจทำให้ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ก็ คือ ลักษณะของภาระงานตามแต่ละภาควิชา อาจมีความจำเป็นในการใช้ความรู้จากแหล่งของการศึกษาค้นคว้าที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยทำให้ได้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ข้อเสนอแนะในระดับคณะ

1.1.1 ควรจะได้ติดต่อกับสถาบันที่มีการจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น และหรือระยะยาว รวมทั้งการศึกษาคุณาให้กับอาจารย์ให้มีโอกาสเพิ่มขึ้น พร้อมกับหาทุนสนับสนุนด้วย

1.1.2 ควรจะได้พิจารณาหาแนวทางให้อาจารย์ที่มีโอกาสน้อย เช่น มีประสบการณ์ในการทำงานและอายุน้อยได้พัฒนาตนเองด้านวิชาการเพิ่มขึ้น

1.1.3 ควรจะได้หาแนวทางสำหรับการลดภาระงานการเรียนการสอนให้กับอาจารย์ เพื่อจะได้มีเวลาในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

1.1.4 ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาตนเองด้านวิชาการให้หลากหลาย ทั้งนี้ เพื่อสามารถนำไปใช้ได้ตามความเหมาะสมของอาจารย์แต่ละบุคคล

1.2 ข้อเสนอแนะในระดับมหาวิทยาลัย

1.2.1 ควรติดต่อกับขอทุนสนับสนุนการพัฒนาตนเองด้านวิชาการให้มากขึ้น

1.2.2 ควรพิจารณาภาระงานและอัตรากำลังของอาจารย์ในการที่จะเลือกโอกาสการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของอาจารย์ด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาการพัฒนาตนเองด้านวิชาการในผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการผู้บริหาร และผู้ที่ให้บริการทางวิชาการอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในตำแหน่งของอาจารย์ ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2.2 ควรศึกษาคุณภาพความรู้ความสามารถด้านวิชาการของอาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จากความคิดเห็นของนักศึกษาอีกประเด็นหนึ่ง เพื่อจะช่วยให้ช่วยในการปรับปรุงการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของอาจารย์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาและเปรียบเทียบการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของอาจารย์ในคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หนังสืออ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2527). การศึกษาไทย ปี 2525.

กรุงเทพมหานคร : พันนี้พับลิชชิ่ง.

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2531). หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2531). สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

จินตนา ยูนิพันธ์. (2527). ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการศึกษาพยาบาลในแผนพัฒนาการ

ศึกษาระยะที่ 6. ใน รายงานการสัมมนาเรื่องการพัฒนาการศึกษาพยาบาลในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6. (หน้า 156-170). กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จินตนา ยูนิพันธ์ และคณะ. (2530). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาตนเองของพยาบาลไทย.

กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.

มานิศา เพชรรัตน์. (2529). การศึกษานิสัยและความต้องการด้านการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัย

ในภาคใต้. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สงขลา.

ยุคล ทองตัน. (2529). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สงขลา.

สมจิตต์ กะระณะ. (2530). การศึกษานโยบายการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาใน

ประเทศไทย ตามทัศนะของผู้บริหารวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สงขลา.

สุวัฒน์ มุทธเมธา. (2531). การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ. ใน โครงการสัมมนาทางวิชาการ

เรื่องการสอนในระดับอุดมศึกษา. (หน้า 1-17). กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.

ทวน พิณรุฬห์. (2528). การบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเคียนส์.

อุทุมพร จามรมาน. (2530). การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา.

กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Ausubel, D.P. (1968). Education psychology : a cognitive view. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc.

Ausubel, D.P. & Robinson, F.G. (1969). School learning : introduction to educational psychology. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc.

Bloom, B.S. (1982). Human characteristics and school learning. New York : McGraw-Hill Book Company.

Brembeck, C.S. (1971). Social foundations of education : environmental influences in teaching and learning. (2 nd. ed.) New York : John Wiley and Sons, Inc.

Gaff, J.G. (1979). The United States of America toward the improvement of teaching. In. David, C.B. (Ed.), Staff development in higher education. (P. 232-247). New York : Nichols Publishing.

จිරเนาวิ ทิศศรี. (2533). การพัฒนาตนเองด้านวิชาการของอาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ใน การประชุมทางวิชาการเพื่อเสนอผลงานวิจัย ประจำปี
2533 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (หน้า 167-177) กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.